

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

8

★YÖRÜNGE SERİSİ★

MANTIK / MUHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME

VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

ISLEYİN
ZEKA

Windows'u Etkinli
Windows'u etkinleştirin

8. Sınıf

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

Zac-i'den Püf Noktaları

Testlerde yer alan **Zac-i'den Püf Noktaları** soruların kolay çözülebilmesi için püf noktalar içerir.

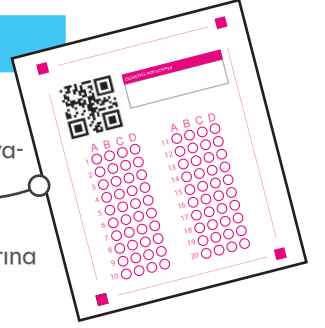
Testler

Tam hücreleme sistemi ile hazırlanan, nitelikli ve özgün sorulardan oluşan testler bilginin pekiştirilmesini sağlayacak ve kalıcı öğrenmeyi artıracaktır.

Her teste yer alan **dijitalim** uygulaması öğrencilerin çözemedikleri soruların video çözümüne ve sıralamalarına ulaşmasını sağlamaktadır.

Google Play veya **Appstore** mağazalarından **dijitalim** uygulamasını indirebilirsiniz.

Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin sonundaki mobil optiği okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

Uygulamalar

Testlerin hemen ardından gelen **Uygulama** bölümleri öğrencinin konuyu tam olarak kavramasını sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testleri

Ünite sonlarındaki **Ünite Değerlendirme Testleri** öğrenciye kazanımları birleştirerek yorumlamayı ve bilgiyi kullanmayı öğretecektir.

Denemeler

Kitap sonunda yer alan **denemeler**, tarama niteliğinde hazırlanmıştır. Her deneme, ilk konudan başlayarak o güne kadar işlenen konuları içerir.

- YENİ MÜFREDATA UYGUN
- TAM HÜCRELEME SİSTEMİ
- AKILLI TAHTAYA UYUMLU

69

Zac-i'den Püf Noktaları Sayısı

749

Soru Sayısı

7

Uygulama Sayısı

7

Deneme Sayısı

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

110719 – B2

ISBN: 978 – 605 – 250 – 185 – 6

Yayın Koordinatörü
Selim AKGÜL

Yazarlar
Komisyon

Editör
Merve ER

Dizgi
İşleyen Zeka Dizgi Birimi

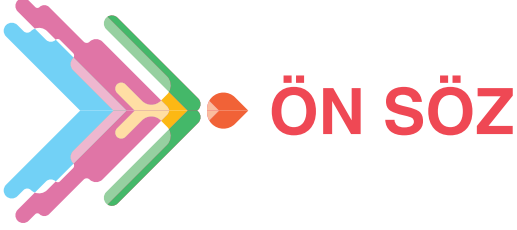
Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D
Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayımladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, konu anlatımlarında ve sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

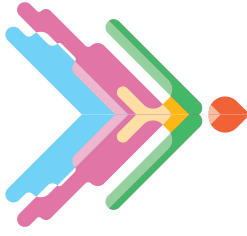
“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “yörünge serisi, tüm dersler konu anlatımı, tüm dersler soru bankası, yaprak test ve denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dilekleriyle...

Selim AKGÜL

Yayın Koordinatörü

selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Uyanan Avrupa ve Sarsılan Osmanlı	9
Mavi Gözlü Çocuk: Mustafa	13
Buhranlar Büyük Kahramanlar Doğurur	17
Adım Adım Liderliğe	21
Uygulama	25
Ünite Değerlendirme	27

2. ÜNİTE

MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

I. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler	33
Osmanlı Devletinin Son Savaşı: I. Dünya Savaşı.....	33
İşgal Yıllarında Anadolu	39
Cemiyetler ve Kuva-yı Millîye	43
İstiklal Yolculuğu.....	47
Bir Milletın Yemini: Misakımillî.....	53
Egemenlik Milletindir.....	53
Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan Ayaklanmalar.....	57
Geçersiz Bir Antlaşma: Sevr Antlaşması	59
Uygulama	61
Ünite Değerlendirme	63

3. ÜNİTE

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

Doğu ve Güney Cepheleri.....	73
Batı Cephesi.....	77
Maarif Kongresi	83
Millî Mücadele, Milli Seferberlik: Tekâlif-i Millîye.....	85
Direnışten Diriliş: Sakarya'dan Büyük Taarruz'a	87
Türkiye'nin Tapu Senedi: Lozan Antlaşması	91
Sanat ve Edebiyat Eserlerinde Millî Mücadele	95
Uygulama	97
Ünite Değerlendirme	99

4. ÜNİTE

ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürk İlkeleri	109
Siyasi Alandaki Gelişmeler.....	115
Hukuk Alanındaki Gelişmeler	121
Eğitim ve Kültür Alanındaki Gelişmeler.....	125
Toplumsal Alandaki Gelişmeler	129
Ekonomi Alanındaki Gelişmeler.....	133
Sağlık Alanındaki Gelişmeler	137
İlelebet Cumhuriyet.....	137
Atatürk İlke ve İnkıplarının Temel Esasları.....	141
Uygulama	143
Ünite Değerlendirme	145

5. ÜNİTE

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar.....	151
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi	155
Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler	159
Uygulama	163
Ünite Değerlendirme	165

6. ÜNİTE

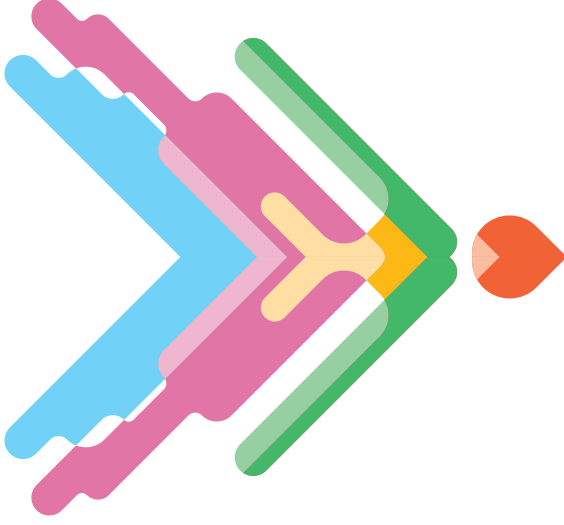
ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri	169
Dış Politikada Yaşanan Gelişmeler	173
Misakımillî'nin Son Zaferi: Hatay	179
Uygulama	183
Ünite Değerlendirme	185

7. ÜNİTE

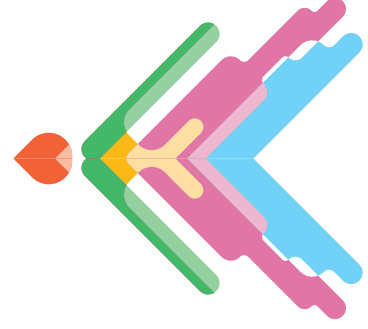
ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Atatürk'ün Vefatı ve Yankıları.....	191
İnsan Eserleriyle Yaşar	195
Yeniden Sarsılan Dünya	195
II. Dünya Savaşı'nın Türkiye'ye Etkileri	197
Demokrasi Yolunda Güçlü Adımlar	199
Uygulama	201
Ünite Değerlendirme	203
DENEMELER	209
CEVAP ANAHTARI	237

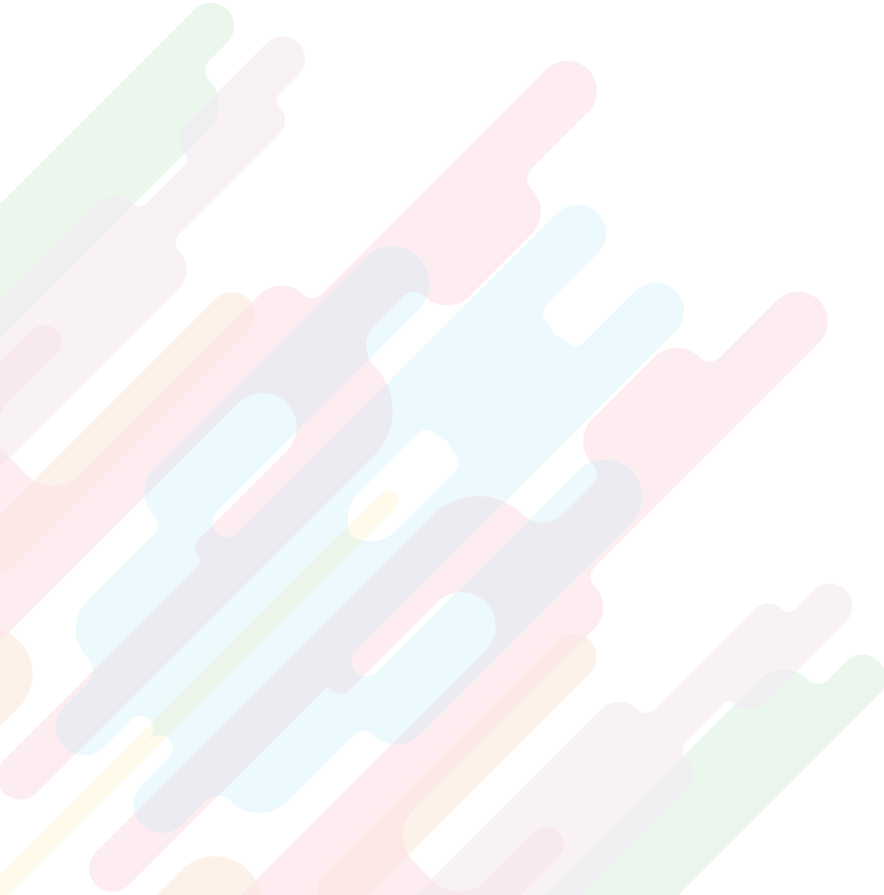

1. Ünite

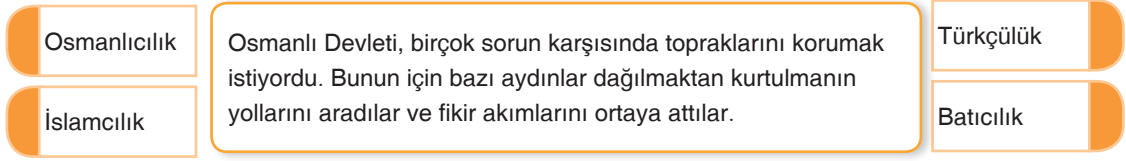
**Bir Kahraman
Doğuyor**

- **Uyanan Avrupa ve Sarsılan Osmanlı**
- **Mavi Gözlü Çocuk: Mustafa**
- **Buhranlar Büyük Kahramanlar Doğurur**
- **Adım Adım Liderliğe**

4.

Yukarıdaki diyagramda verilen fikir akımlarının Osmanlı Devleti'ne etkisi ile ilgili;

- I. devleti dağılmaktan kurtarmak,
- II. toprak bütünlüğünü sağlamak,
- III. ülkeyi çağdaş medeniyet seviyesine çıkarmak,
- IV. ülkede rejim değişikliği yapmak

durumlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız IV. B) I ve II. C) III ve IV. D) I, II ve III.

5.

“Osmanlı Devleti içindeki tüm milletler bir Osmanlı milleti hâline getirilmelidir. Böylece devlet içerisinde değişik milletlerin bağımsızlık için ayaklanmaları önlenmiş olacaktır.”

Namık Kemal'in yukarıdaki düşüncesine göre onun,

- I. Batıcılık
- II. İslamcılık
- III. Osmanlıcılık
- IV. Türkçülük

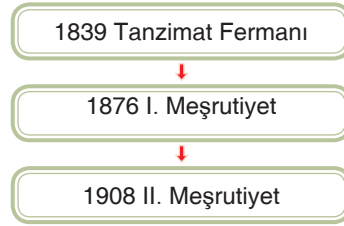
gibi fikir akımlarından hangileri ile ilgili açıklamaya yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız III. B) Yalnız IV.
C) I ve II. D) II, III ve IV.

6. XIX. yüzyılda yaşanan gelişmeler dikkate alındığında Osmanlı ve Avrupalı devletlerin durumu ile ilgili aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Avrupalı devletler, Sanayi İnkılabı'nın etkisiyle sömürge yarışına girmişlerdir.
- B) Osmanlı Devleti, hızla gelişen Avrupa'ya ayak uyduramamıştır.
- C) Çok uluslu devletler milliyetçilik akımının etkisiyle parçalanmışlardır.
- D) Osmanlı Devleti, güçlü ekonomi ve siyasi politikasıyla sömürgeci devletlerden etkilenmemiştir.

7.

Yukarıdaki diyagramda Osmanlı Devleti'nde yaşanan bazı gelişmeler verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu gelişmeler ile ulaşılmak istenen bir hedef olamaz?

- A) Osmanlı tebaasında bulunanlara seçme ve seçilme hakkı tanımak
- B) Gayrimüslimlere de bazı haklar vererek isyan etmelerine engel olmak
- C) Hilafet ve saltanatın otoritesini artırmak
- D) Adalet, özgürlük ve eşitlik haklarını genişletmek

Uyanan Avrupa ve Sarsılan Osmanlı

1. I. Avrupa devletlerinin sömürgecilik yarışına girmeleri ile Osmanlı Devleti'nin etkilenmesi
II. Jön Türklerin, herkeste eşitlik kavramı ile Osmanlı vatandaşı bilinci oluşturmayı amaçlaması
III. II. Abdülhamit ile birlikte devletin resmi politikası hâline gelen fikir akımı
IV. Yönetimde tek otorite olan padişahla birlikte halka söz hakkı veren yenilikçi yapı

Yukarıda verilenlerin doğru sıralaması hangisinde verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Osmanlıcılık	Meşrutiyet	Sanayi İnkılabı	İslamcılık
B)	Sanayi İnkılabı	Osmanlıcılık	İslamcılık	Meşrutiyet
C)	Sanayi İnkılabı	İslamcılık	Osmanlıcılık	Meşrutiyet
D)	Meşrutiyet	İslamcılık	Osmanlıcılık	Sanayi İnkılabı

2 ve 3. soruları metne göre yanıtlayınız.

Buhar gücüyle çalışan makineleri yaparak sanayimizi geliştirdik. Buharlı gemilerimiz sayesinde denizlerde aldığımız mesafeyle de dünya ticaretini ele geçirdik. Uzun yıllar boyunca Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün korunması taraftarı bir politika izledik. Osmanlı Devleti, hem gelişen sanayimiz için ucuz ham madde kaynağı hem de mamul ürünlerimiz için de karlı bir pazar oldu. Orta Doğu'nun zengin petrol yatakları ekonomimiz için çok önemli. Bu nedenle Almanya'nın Osmanlılarla iyi ilişkiler kurması karşısında dikkatli olmalıyız. 19. yüzyılın sonlarından itibaren bölgedeki çıkarlarımız gereği Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü politikasından vazgeçtik. Bağımsızlık hareketlerini destekleyerek Arapları ayaklandırmaya karar verdik.

İngiltere: Kral V. George

2. **Bu metne göre İngiltere neyi amaçlamış olamaz?**

- A) Osmanlı toprak bütünlüğünü korumayı
- B) Çıkarları için sömürge faaliyetlerinde bulunmayı
- C) Osmanlı içindeki ulusları ayaklandırmayı
- D) Sanayisi için ham madde arayışına girmeyi

3. **Metinde Osmanlı Devleti'nin hangi özelliğine değildir?**

- A) Jeopolitik konumuna
- B) Topraklarının verimliliğine
- C) Petrol yataklarına
- D) Çok uluslu yapısına

4. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti açısından yaşanan birçok değişim XX. yüzyıla da etki etmiştir. Mutlakiyet yönetiminden meşrutiyete geçilmiş ve padişahın yanında İttihat ve Terakki Fırkası da yönetimde etkili olmuştur. Milliyetçilik akımının etkisiyle ayaklanan milletlerle uğraşan yöneticiler, diğer taraftan Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmalarını engellemeye çalışmıştır. Uygulanan politikalar sorunlara çözüm bulamamıştır. Osmanlı ekonomisinin çok kötü durumda olması nedeniyle dış borçların ödenmesi için Duyun-u Umumiye İdaresi kurulmuş ve alacaklı devletler Osmanlı Devleti gelir kaynaklarına el koymuştur.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) XX. yüzyıl Osmanlı Devleti için siyasi ve ekonomik açıdan sıkıntılı bir dönem olmuştur.
- B) Avrupalı devletler, Osmanlı'nın parçalanmasını hızlandırmışlardır.
- C) Osmanlı Devleti, yürüttüğü siyasi çözümlerle sıkıntılarını büyük ölçüde gidermiştir.
- D) Siyasi yönetim, Osmanlı'yı çöküşten kurtaramamıştır.

23-1 DEN
PÜF NOKTALARI

- *Osmanlı Devleti'ni siyasi ve sosyal açıdan kötü gidişten kurtarmak ve devletin dağılmasını engellemek için bazı Osmanlı aydınları fikir akımlarını (Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık) ortaya çıkarmışlardır.*

5.

FİKİR AKIMLARI	SAVUNUCULARI	ETKİLİ OLDUĞU DÖNEM
Osmanlıcılık	Genç Osmanlılar (Namık Kemal Ziya Paşa vs.)	Tanzimat ve I. Meşrutiyet Dönemi
Türkçülük	İttihat ve Terakki Partisi	II. Meşrutiyet Dönemi
İslamcılık	Mehmet Akif, Ahmet Cevdet vs.	II. Abdülhamit Dönemi
Batıcılık	Celal Nuri, Abdullah Cevdet, Süleyman Nazif	Lale Devri ve günümüze kadar gelen dönem
Adem-i Merkeziyetçilik	Prens Sabahattin ve Ahrar Fırkası	Etkili olmamış ve uygulanamamıştır.

Yukarıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nde etkili olan fikir akımları, savunucuları ve etkili olduğu dönemler verilmiştir.

Buna göre,

- I. Dağılmayı önlemek amacıyla ortaya çıkan fikir akımları etkisini uzun süre devam ettirmiştir.
- II. Osmanlı Devleti bünyesinde ayrılıkçı fikirler zamanla uygulama alanı bulmuştur.
- III. Akımların savunucuları genellikle aynı amaçla hareket etmişlerdir.

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

6. Fransız İhtilali'nin Osmanlıya milliyetçilik, hürriyet, eşitlik, adalet, özgürlük ve demokrasi gibi etkileri olmuştur. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı, çok uluslu yapıya sahip olan Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir. Ancak ihtilal ile yayılan fikirlerin, siyasi alanda hayata geçirilmesi de demokratik uygulamalara ortam hazırlamıştır.

Bu bilgilerden;

- I. Fransız İhtilali'nin, Osmanlı Devleti'ni farklı alanlarda etkilediğine,
- II. Osmanlı Devleti'nin etnik çeşitliliğinin zedelediğine,
- III. Osmanlı Devleti'nin milliyetçilik akımına karşı önlemler aldığına

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve II. D) I, II ve III.

1.

Selânik Askerî Rüştiyesi'nde matematik öğretmeni bir gün, "Aranızda kimler kendine güvenirse kalksın. Onları müzakereci yapacağım." demişti. Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa kendini ortaya atmaya cesaret edemedi. Fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağrına gitti. Birden kalktı, "Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi oldu.

Buna göre metinden;

- I. planlılığı,
- II. ileri görüşlülüğü,
- III. cesaretliliği,
- IV. kararlılığı

Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliklerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) II ve III. D) III ve IV.

2. Çocukluğuma ait anımsadığım ilk olay okula başladığım sırada evimizde yaşananlardır. Annem mahalle mektebine, babam ise çağdaş eğitim veren Şemsî Efendi İlkokuluna gitmemi istiyordu. Babam bu meseleyi kırıcı olmadan halletti. Önce dualarla mahalle mektebine başlamamı sonra da Şemsî Efendi İlkokulunda öğrenime devam etmememe karar verdiler.

Mustafa Kemal'in anne ve babasının onun eğitimi konusundaki düşünce farklılıkları yaşıyor;

- I. ailede kararları çocukların verdiği,
- II. demokratik bir aile ortamında yetiştiği,
- III. babasının önemli kararları tek başına aldığı,
- IV. annesinin kararlarda en etkili kişi olduğu

durumlarından hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) II ve III. D) III ve IV.

3. Manastır Askerî İdadisinde öğrenciyken 1897'de Türk-Yunan Savaşı başlamıştı. Manastır, savaş alanına çok yakındı. Savaşın heyecanı hepimizi sarmıştı. Gençliğimin en heyecanlı günlerini bu sırada yaşamıştım. Yaşımın küçüklüğünü düşünmeden gönüllü olarak savaşa katılmak için sabırsızlanıyordum.

Yukarıda verilenlerden yararlanarak Mustafa Kemal'in kişilik özellikleriyle ilgili hangisine ulaşılabilir?

- A) Vatanseverliğine B) İyilikseverliğine
C) Barışseverliğine D) Çok cepheliliğine

ZAFER DEN PÜF NOKTALARI

- Mustafa Kemal'in çocukluk dönemindeki ve öğrenim hayatındaki yansımalar onun bazı kişisel özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Mustafa Kemal'in;

- çok yönlülüğü,
- ileri görüşlülüğü,
- kararlılığı,
- azimliliği,
- vatansever oluşu,
- liderliği gibi kişisel özellikleri davranış, düşünce ve hareketlerinin, ayrıca yaşantısının ürünüdür.

4. Mustafa Kemal, Osmanlının Balkan topraklarındaki Selânik'te doğmuştu. İşlek bir limana sahip olan Selânik, Osmanlının Avrupa'yla ticaretinde önemli bir konuma sahipti. Şehir halkı olarak Müslümanı, Hristiyanı aynı mahallede yaşıyor, dinî günlerde, cenazelerde, bayramlarda ve düğünlerde acı ve sevinç birlikte paylaşıyordu. Selânik'te pek çok gazete ve dergi yayımlanıyordu. Şehirde yoğun kültürel bir ortam oluşmuştu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in yetiştiği ortamla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomik ve kültürel yönden zengin bir ortamda doğup büyüdüğüne
B) Osmanlının çöküşünün ilk izlerinin görüldüğü yerde büyüdüğüne
C) Avrupa kültürünün etkili olmadığı bir ortamda yaşadığına
D) Çok kültürlü yapının oluşturduğu sorunlardan etkilendiğine

5. Mustafa Kemal, çocukluk ve gençlik yıllarında pek çok şanssızlık ve olumsuzluk yaşamıştır. Bunlardan bazıları;

- küçük yaşta babasını kaybetmesi,
- geçim sıkıntısı yaşayarak eğitime ara vermek zorunda kalması,
- askerlik yaşamının çoğunun savaş alanlarında geçmesidir.

O, tüm bu yaşadıklarına rağmen Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin lideri olarak dünya tarihinin hayranlık uyandıran kişilerinden biri olmuştur.

Bu durum, onun aşağıda verilen kişilik özelliklerinden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) İleri görüşlülüğüne
B) Yeniliklere açık olduğuna
C) Ailesine bağlılığına
D) Mücadeleci olduğuna

6. Mustafa Kemal, öğrencilik yıllarını Osmanlının kötüye gidişinin en çok hissedildiği yerlerde geçirdi. Bu durumun nasıl durdurulacağı konusunda fikirler üretiyordu. Askerlik mesleğini seçmesinde de bu düşüncelerin etkisi olmuştur.

Bu duruma;

- I. Şemsî Efendi İlkokulu' nu başarıyla bitirmesi,
II. Annesinin isteğiyle mülkiye rüştiyesine kaydolması,
III. Eğitimine ara vermesi,
IV. Annesinden habersiz askerî rüştiye sınavlarına girmesi

gelişmelerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. Mustafa Kemal, çok sevdiği askerlik mesleğinde yükselmek için kurmay sınavını kazanması gerektiğini biliyordu ve böylece Harp Akademisine girebilecekti. Sınıf arkadaşı Arif'in "Kurmay subay olamazsan ne yaparsın?" sorusuna karşılık vererek hemen susturmuştu. "Seni bilmiyorum fakat ben muhakkak kurmay subay olacağım." şeklinde cevap vermişti.

Yukarıdaki konuşmaya göre Mustafa Kemal ile ilgili hangi sonuca varılamaz?

- A) Eğitim hayatını askerlik mesleğine göre şekillendirmiştir.
B) Kararlı duruşuyla ideallerini gerçekleştirmeye çalışmıştır.
C) Bulduğu durumdan daha iyisini başarmak için hedef koymuştur.
D) Ülkenin şartlarından dolayı sadece asker olmak için eğitim almıştır.

2. 1800'lü yılların sonlarında Osmanlının şehirleri olan Selânik ve Manastır'da, geleneksel eğitim veren medreselerin yanında modern eğitim veren okullar da mevcuttu. Ayrıca azınlıkların açtıkları çok farklı eğitim anlayışına sahip okullar da vardı. Bu durum aynı coğrafyada doğup büyüyen nesillerde farklı kültür birikimine neden olmaktadır.

Buna göre,

- I. Eğitim görenler arasında farklı fikir ve düşünceler hakim olmuştur.
II. Ülkede etnik unsurlara eğitim olanağı verilmiştir.
III. Ülkede ortak anlayışa sahip bir eğitim politikası hakim olmuştur.
IV. Birbirinden ayrı birçok okul aynı anda hizmet vermiştir.

Yorumlarından hangileri Osmanlının eğitim sistemi için söylenemez?

- A) Yalnız III. B) I ve II.
C) II ve III. D) III ve IV.

3. Mustafa Kemal, Harp Okulunu başarıyla bitirerek Harp Akademisine kayıt yaptırdı. O yıllarda Osmanlı yönetimi çöküntü içindeydi. Kötüye gidüş önlenemiyor, dünyadaki ve ülkedeki yeni sorunlar bu durumu daha da ağırlaştırıyordu. Onun çocukluk ve gençliğinin geçtiği yerler devletin sıkıntılarının en çok hissedildiği Selânik, Manastır ve İstanbul'du.

Bu ortamda yurdunu seven bir genç olarak Mustafa Kemal'in öncelikli düşüncesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Avrupalı devletlerden daha fazla yardım almak
B) Sadece derslerini düşünüp öğrenimini başarıyla tamamlamak
C) Başarısız yöneticileri görevden alarak yargılamak
D) Ülkeyi, içine düşülen durumdan kurtarmak için çareler aramak

4. Mustafa Kemal'in öğrencilik yaşamı önce Mahalle Mektebi'nde başladı. Daha çok dinî eğitim veren bu okulda, geleneksel bir anlayış vardı. Daha sonra babasının isteğiyle Mustafa Kemal, modern yöntemlerle eğitim veren Şemsî Efendi ilkokulunda eğitimine devam etti.

Yukarıda anlatılanlara göre Mustafa Kemal'in eğitim yaşamı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Okul yaşamına girmeye istekli değildi.
B) Farklı şehirlerde öğrenimini sürdürdü.
C) Farklı anlayışta eğitim veren okullarda okudu.
D) Eğlenceli bir öğrenim yaşamı oldu.

ZİKA'DEN
PÜF NOKTALARI

- Mustafa Kemal, öğrenim hayatına önce sivil okullarda sonra askerî okullarda devam etmiştir.
- Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde çevresel faktörler de etkili olmuştur.
- Mustafa Kemal okula başladığı dönemlerde ailede fikir ayrılıkları oluşsa da eğitim hayatını askerlik mesleğine göre şekillendirmiştir.

5.

Yer	Selânik	Manastır	İstanbul	İstanbul
Okullar	Şemsi Efendi İlkokulu	Manastır Askerî İdadisi	Harp Okulu	Harp Akademisi

Yukarıda Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü bazı okullar ve bulunduğu yerler verilmiştir.

Buna göre,

- I. Bütün okullarda askerî eğitim verilmiştir.
- II. Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- III. Öğrenim hayatı başarılarla doludur.

durumlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

6. “---- kurmay sınıflarına geçtik. Derslere çok iyi çalışıyordum. Bu dönemde bende ve bazı arkadaşlarımda yeni düşünceler açığa çıktı. Ülkenin yönetiminde ve siyasetinde boşluklar olduğunu keşfetmeye başladık. Binlerce kişiden oluşan Harp Okulu öğrencisine bu keşfimizi anlatma isteğine kapıldık. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazısıyla hazırladığımız bir gazete kurduk...”

Mustafa Kemal'in Harp Okulu yıllarında kendi ağzından anlatmış olduğu düşüncelerinden çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mustafa Kemal idealist ve kararlı duruşuyla devletin içindeki durumunu görmüş ve faaliyetlerde bulunmuştur.
- B) Hürriyet fikirlerini arkadaşları ve okuduğu kitaplardan almıştır.
- C) Devleti kurtaracak fikirleriyle tek başına hareket etmiştir.
- D) Çıkardığı gazete ve dergileriyle bütün dünyayı derinden sarsmıştır.

İsleyen Zeka Yayınları

7. Şemsi Efendi İlkokulunu bitiren Mustafa Kemal, annesinin ısrarıyla daha çok memur yetiştirilen Mülkiye Rüştiyesine kaydoldu. Bir süre bu okula devam eden Mustafa Kemal, bir akrabasının yardımıyla gizlice askerî rüştiye sınavlarına girdi. Sınavı kazandı ve kaydını bu okula yaptırdı.

Buna göre Mustafa Kemal'in okul değişmesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Askerlik mesleğine yönelmiştir.
- B) Mülkiye rüştiyesine kendi isteğiyle kaydolmuştur.
- C) Bir zorunluluk nedeniyle mülkiye rüştiyesinden ayrılmıştır.
- D) Annesiyle okul eğitimi konusunda aynı fikirdedir.

1. Mustafa Kemal, Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin Selânik şubesinin açılışı öncesinde yaptığı toplantıda şunları söylemiştir:

“--- Arkadaşlar! Gerçi bizden önce birçok girişimler yapılmıştır. Fakat onlar başarılı olamadılar. Çünkü işe teşkilatsız başladılar. Bu kura çağımız teşkilat ile, mutlaka ve elbette başarılı olacağız. Vatani, milleti kurtaracağız.”

Verilenlere göre Mustafa Kemal'in cemiyet çalışmaları ile ilgili olarak;

- I. kararlılık,
- II. teşkilatçılık,
- III. vatan ve millet sevgisi,
- IV. açık sözlülüğü

gibi kişilik özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız II.
- B) I ve II.
- C) III ve IV.
- D) I, II ve III.

2. Mustafa Kemal'i Millî Mücadele ve yeni Türk devleti liderliğine taşıyan nedenler, yaşadığı olaylarda gösterdiği kahramanlıklar ile çocukluk ve öğrencilik yıllarından itibaren kazandığı birikimlerdir.

Bunlardan bazıları;

- I. okuma ve öğrenmeye ilgi duyması,
- II. devletin kötüye gidişini durdurmaya yönelik araştırma yapması,
- III. Fransız İhtilali'ni inceleyip öğrenmesi,
- IV. Türk ve dünya tarihini araştırıp öğrenmesidir.

verilenlerden hangisi Mustafa Kemal'in eşitlik, adalet ve özgürlük konusundaki düşüncelerini geliştirmesinde diğerlerinden daha fazla etkili olmuştur?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

3. Mustafa Kemal eğitim gördüğü dönemde Türkçülük akımı yazarlarının eserlerini okumuş ve etkilenmiştir. Bunun yanında Fransız İhtilali etkisinde olan Avrupalı aydınların eserlerini okumuştur. Bu durum onun millî ve modern anlayışa sahip olmasını sağlamıştır.

Bu metinde Mustafa Kemal'in eğitim - öğretim hayatı ile ilgili olarak,

- I. Fikir adamlarından etkilenmiştir.
- II. Yabancı eserlere ilgi duymuştur.
- III. Askerî eğitimini yarıda bırakmıştır.
- IV. Türkçülük akımından olumsuz etkilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.
- B) I ve II.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

4. Mustafa Kemal, Harp Okulu öğrencisiyken haftalık gazete ve dergiler çıkarmaya çalışmış, Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurarak ülkenin sorunlarıyla ilgilenmiş, Trablusgarp'ta ise İtalyanlara karşı yerli halkı örgütlemiş ve başarı kazanmıştır.

Mustafa Kemal'in bu faaliyetlerinin Millî Mücadele'deki liderliğine,

- I. Kültürel
- II. Siyasi
- III. Askerî
- IV. Ekonomik

alanlarından hangilerinde katkı sağladığı savunulamaz?

- A) Yalnız IV.
- B) I ve II.
- C) III ve IV.
- D) I, II ve III.

ZAFİ'DEN PÜF NOKTALARI

- Mustafa Kemal'in fikir hayatı, eğitim gördüğü okullarda fikir hayatına etki eden öğretmen ve arkadaşlarla karşılaşması sonucunda dönemin şartlarına göre farklı yönlerde kendini geliştirmeye çalışmıştır.
- Okuduğu kitaplardan vatan ve millet sevgisine ilgisi artmıştır. Milliyetçilik fikrine tarih ve edebiyat gibi unsurlara merakı artmıştır.

5. Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisinde okuduğu dönemlerde,
- Ömer Naci ile olan arkadaşlığı sayesinde edebiyata ilgi duymuştur.
 - Namık Kemal'in şiir ve kitaplarından çok etkilenmiştir.
 - Tevfik Fikret, Ziya Gökalp ve Celal Nuri gibi fikir adamlarının milliyetçilik görüşlerinden etkilenmiştir.
 - Fransız aydınlarından Volter ve Rousseau'dan millî egemenlik ve milliyetçilik fikirlerini almıştır.

Yukarıdaki gelişmelerin Mustafa Kemal'e etkilerinden çıkarılabilecek en genel yargı hangisi olabilir?

- A) Mustafa Kemal yaşadığı dönemin şartlarından dolayı çevresinden etkilenerek farklı yönlerde kendini geliştirmeye çalışmıştır.
- B) Fikir olarak sadece kendi kararlarını önemsemiştir.
- C) Mustafa Kemal, en çok tarihe ve edebiyata ilgi duymuştur.
- D) Askerlik dışındaki fikirlere uzak kalmıştır.

6. 1897 Osmanlı - Yunan Savaşı'nın yaşandığı yıllarda Tevfik Fikret'in yazdığı vatan ve millet şiirleri kısa zamanda her yeri sararak büyük üne kavuşmuştur. Bu şiirlerden biri olan "Millet Şarkısı"ndan iki mısra aşağıda verilmiştir:

... Millet yoludur, hak yoludur, tuttuğumuz yol,

Ey hak yaşa, Ey sevgili millet yaşa, var ol!

Yukarıda verilen bilgilere göre Mustafa Kemal, Tevfik Fikret'ten nasıl etkilenmiştir?

- A) Ülke yönetimi konusunda deneyim kazandırmıştır.
- B) Hak, adalet ve özgürlük gibi konularda yol gösterici olmuştur.
- C) Siyaset ve dış devletlerle ilişkisini kolaylaştırmıştır.
- D) Mücadeleci ve kararlılık anlayışını pekiştirmiştir.

7. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'daki o günlerini anlatırken "---- adında bir dernek kurduk. Bunu genişletmek için aldığımız önlemler arasında benim çeşitli asker sınıflarında staj yapmak bahanesiyle Beyrut, Yafa ve Kudüs'e gitmem gerekti. Böylece hareket ettim..."

Yukarıdaki verilenlere göre boşluğa hangisi getirilmelidir?

- A) Hürriyet ve İtilaf
- B) Anadolu ve Rumeli Müdafai Hukuk
- C) Vatan ve Hürriyet
- D) İttihat ve Terakki

8. Mustafa Kemal, Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde iken ülke sorunlarını tartışmış, bu sorunların nasıl çözüleceği konusunda konferanslar düzenlemiş ve çeşitli toplantılar yapmıştı. Akademiden mezun olduktan sonra ise stajını yapması için Şam'a gönderildi. Şam çok uzak bir mevkideydi. Akademi'den mezun olanlar genellikle başkente yakın yerlere gönderilirlerdi.

Buna göre Mustafa Kemal'in merkezden uzak olan Şam'a gönderilmesinde;

I. ülkenin gidişatını eleştirmesi,

II. askerden çok siyasetle ilgilenmesi,

III. ülke yöneticilerinin ondan rahatsız olması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
- C) I ve III. D) I, II ve III.

1. Atatürk'ün fikir yapısında etkili olan hususlardan birisi de okuduğu kitaplardır. Öğrencilik yıllarından başlayarak gelişen ve zamanla bir tutku hâline gelen okuma sevgisi, yaşamının her döneminde onu etkilemiştir. Atatürk, askerlikten tarihe, dilden uygarlıklara, sosyolojiden psikolojiye, felsefeden ekonomiye kadar birçok alanda kitap okumuştur.

Verilen bilgiye bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Okuduğu kitaplar düşünce yapısında etkili olmuştur.
II. Farklı alanlarda kendisini geliştirme çabasında olmuştur.
III. Okumaya büyük önem ve değer vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Mustafa Kemal'in doğduğu, ilkokul ile ortaokul yıllarının geçtiği Selânik siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan çevre ülkelerden çok fazla etkilenen bir bölgede idi. Büyük devletlerin yayılma alanı olan ve nüfuz alanlarının çok etkilediği Selânik şehri aynı zamanda Balkan milletlerinin Osmanlıya karşı ayaklanmalarına da merkezlik yapmıştı.

Verilen bilgilere bakılarak;

- I. Mustafa Kemal çocukluk yıllarında etkileneceği birçok olayla karşı karşıya kalmıştır.
II. Çocukluk yıllarının geçtiği Selânik şehrinin yapısı Mustafa Kemal üzerinde etkiler oluşturmuştur.
III. Mustafa Kemal yabancı ülkelerin topraklarında çocukluk yıllarını geçirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

3. Atatürk'ün fikir hayatının oluşmasında, doğup büyüdüğü ortam, yaşadığı olaylar, millî sorunlar ve okuduğu kitaplar etkili olmuştur.

Buna göre Atatürk'ün;

- I. ülkenin içinde bulunduğu ortam,
II. hayatının geçtiği çevre,
III. başka ülkelerin düşünceleri

durumlarının hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Atatürk'ün çocukluk ve gençlik dönemi de dahil olmak üzere bütün yaşantısı boyunca dünyada yoğun tarihsel olaylar yaşanmaktaydı. Bu tarihsel sürece paralel gelişen felsefi akımlar, ideolojik yaklaşımlar da büyük bir gelişme içerisindeydi. Atatürkçü düşünce sisteminin oluşmasında bütün bu faktörler etkili olmuştur.

Verilen bilgilerde Atatürk üzerinde etkili olan aşağıdaki durumlardan hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Edebi eserlerden
B) Uluslararası gelişmelerden
C) Ekonomik sıkıntılardan
D) Ailesinden

ZİPİ'DEN PÜF NOKTALARI

- Mustafa Kemal'in öğrenimini farklı şehirlerde görmesi, çeşitli kültür ve olaylarla karşılaşmasını sağlamıştır.
- Mustafa Kemal'in okullarda hocalarından ve arkadaşlarından etkilenmesi de etkisini açmıştır.
- Yabancı ve Türk düşünce adamlarının eserlerini incelemesi hayatının şekillenmesine katkı sağlamıştır.

5. Namık Kemal, Ziya Gökalp ve Tevfik Fikret gibi Türk fikir adamlarının yanında Volter ve Jean Jacques Rousseau da Atatürk'ü etkilemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Atatürk hem yerli hem de yabancı yazarların etkisinde kalmıştır.
B) Atatürk arkadaş çevresini etkileyen en önemli kişi olmuştur.
C) Atatürk yaptıklarıyla uluslararası etki oluşturmuştur.
D) Atatürk ülkesinde demokrasiyi geliştirici çalışmalarında bulunmuştur.

6. Atatürk'te vatan ve özgürlük kavramlarının oluşmasında Namık Kemal'in etkisi olmuştur. Vatan şairi olarak bilinen Namık Kemal'e göre vatan, kendi çocukları arasında dil ve menfaat birliği, fikir ve sevgi kardeşliği oluşturan mukaddes topraktır.

Buna göre Atatürk'te vatan ve özgürlük kavramlarının oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Arkadaş çevresinin
B) Ailesinin
C) Yazarların
D) Öğretmenlerinin

7. Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarının geçtiği Selânik şehrinde farklı milletler bir arada yaşamakta, farklı kültürel özellikler bulunmaktaydı. Ayrıca Avrupa'da meydana gelen gelişmeler ilk önce Selânik'te etkisini göstermekteydi.

Verilen bilgilere göre Selânik şehrinin Mustafa Kemal'e;

- I. yenilikçi olma,
II. farklı yaşam tarzlarını öğrenme,
III. değişik kültürleri tanıma

gibi katkılardan hangilerini sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

8. Mustafa Kemal Askerî İdadide öğrenim görmek üzere geldiği Manastır'da vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal ve Türkçülüğü savunan Mehmet Emin Yurdakul ile tanıştı. Mustafa Kemal'in tarih bilincinin gelişmesinde öğretmen Mehmet Tevfik Bey'in rolü de büyüktür.

Verilen bilgilere bakılarak Manastır şehrinin Mustafa Kemal'e katkılarıyla ilgili,

- I. Vatanseverlik duyguları gelişmiştir.
II. Fikri alt yapısı oluşmuştur.
III. Yazarlardan ve öğretmeninden etkilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

9. Selânik şehrinin çeşitli din ve milliyetten oluşan nüfus yapısı Mustafa Kemal'de aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur?

- A) Çeşitli kültürleri tanımada
B) Başarılı bir asker olmasında
C) Ekonomik gelirini artırmasında
D) Ticari faaliyetlerde bulunmasında